SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 18. oktobra 2011*

V zadevi C-406/09,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) z odločbo z dne 16. oktobra 2009, ki je prispela na Sodišče 21. oktobra 2009, v postopku

Realchemie Nederland BV

proti

Bayer CropScience AG,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, A. Prechal, predsedniki senata, A. Rosas, sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica, K. Schiemann, E. Juhász, D. Šváby, sodniki, M. Berger (poročevalka), sodnica, in E. Jarašiūnas, sodnik,

* Jezik postopka: nizozemščina.

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 25. januarja 2011,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Realchemie Nederland BV J. A. M. Janssen in T. Diekmann, odvetnika,

– za nizozemsko vlado C. Wissels, zastopnica,

– za nemško vlado J. Möller in S. Unzeitig, zastopnika,

– za Evropsko komisijo A.-M. Rouchaud-Joët in R. Troosters, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 5. aprila 2011

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 1 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42) in člena 14 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Realchemie Nederland BV (v nadaljevanju: Realchemie) in družbo Bayer CropScience AG (v nadaljevanju: Bayer) glede tega, da se na Nizozemskem izvrši šest odločb, ki jih je izdalo Landgericht Düsseldorf (Nemčija), s katerimi je to sodišče, ki je odločalo o tožbi, ki jo je družba Bayer vložila na podlagi kršitve patenta, prepovedalo družbi Realchemie uvoz, posedovanje in trženje nekaterih pesticidov v Nemčiji.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 44/2001

3 V uvodnih izjavah 6 in 7 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„(6) Zaradi doseganja cilja prostega pretoka sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba zagotoviti in je primerno, da pravila, ki urejajo pristojnost ter priznanje in izvršitev sodnih odločb, ureja zavezujoč in neposredno uporabljiv pravni akt Skupnosti.

(7) Področje uporabe te uredbe mora zajemati vse glavne civilne in gospodarske zadeve, razen točno opredeljenih zadev."

4 V uvodnih izjavah 16 in 17 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„(16) Medsebojno zaupanje v ustreznost sodnega varstva znotraj Skupnosti opravičuje samodejno priznavanje sodnih odločb, izdanih v državi članici, ne da bi bil za to potreben kakršen koli postopek, razen v primerih njihovega izpodbijanja.

(17) Na podlagi omenjenega načela medsebojnega zaupanja mora biti postopek za izvršljivost sodne odločbe, izdane v eni državi članici, v drugi državi članici učinkovit in hiter. Izvršljivost sodne odločbe mora biti zato razglašena tako rekoč samodejno, zgolj na podlagi povsem formalnega preverjanja predloženih listin, ne da bi sodišče imelo možnost pri tem po uradni dolžnosti uveljavljati kateri koli razlog za neizvršljivost iz te uredbe."

5 V uvodni izjavi 19 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„Zagotoviti je treba kontinuiteto med [konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32, v nadaljevanju: Bruseljska konvencija)] in to uredbo ter v ta namen predpisati prehodne določbe. To velja tudi za razlago Bruseljske konvencije s strani Sodišča Evropskih skupnosti in Protokol iz leta 1971 [o razlagi Konvencije s strani Sodišča (prečiščeno besedilo) (UL 1998, C 27, str. 28)] se mora še naprej uporabljati za zadeve, ki so viseče v trenutku začetka veljavnosti te uredbe."

6 Člen 1(1) in (2) te uredbe določa:

„1. Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na naravo sodne oblasti. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev.

2. Ta uredba se ne uporablja za:

(a) osebna stanja ali pravno in poslovno sposobnost fizičnih oseb, za premoženjska razmerja iz zakonske zveze, oporoke in dedovanje;

(b) stečaj, postopke v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopke prisilne poravnave in podobne postopke;

(c) socialno varnost;

(d) arbitražo."

7 V skladu s členom 32 te uredbe „za namene te uredbe pomeni ‚sodna odločba' vsako odločbo, ki jo izda sodišče države članice, ne glede na njeno poimenovanje, vključno s sklepom, odredbo, odločbo ali sklepom o izvršbi, kakor tudi odločitev o stroških, ki jo izda sodni uradnik".

8 Člen 34 Uredbe št. 44/2001 določa:

„Sodna odločba se ne prizna:

[…]

2. če tožencu, ki se ni spustil v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravil obrambo, razen če toženec ni začel postopka za izpodbijanje sodne odločbe, čeprav je imel to možnost;

[…]“

9 Člen 43 te uredbe določa:

„1. Obe stranki lahko zoper razglasitev izvršljivosti vložita pravno sredstvo.

2. Pravno sredstvo se vloži pri sodišču iz seznama v Prilogi III.

3. Pravno sredstvo se obravnava v kontradiktornem postopku.

4. Če se dolžnik ne spusti v postopek pred sodiščem, ki odloča o pravnem sredstvu, ki ga je vložil vlagatelj, se uporablja člen 26 od (2) do (4), tudi če dolžnik nima stalnega prebivališča v nobeni od držav članic.

5. Pravno sredstvo zoper razglasitev izvršljivosti je treba vložiti v enem mesecu po njeni vročitvi. Če dolžnik nima stalnega prebivališča v državi članici, v kateri je bila razglašena izvršljivost, temveč v drugi državi članici, je rok za pravno sredstvo dva meseca in začne teči od dne vročitve njemu osebno ali na njegovem stalnem prebivališču. Tega roka ni dovoljeno podaljšati na račun oddaljenosti.“

Direktiva 2004/48

10 V uvodni izjavi 3 Direktive 2004/48 je med drugim navedeno, da „sta brez učinkovitih sredstev za uveljavljanje pravic intelektualne lastnine inovativnost in ustvarjalnost omejeni in vlaganje zmanjšano. Zato je nujno zagotoviti, da se materialno pravo intelektualne lastnine, ki je danes v glavnem del pravnega reda Evropskih skupnosti, v Skupnosti učinkovito uporablja".

11 V uvodnih izjavah od 8 do 11 Direktive 2004/48 je navedeno:

„(8) Neskladja med sistemi držav članic glede sredstev uveljavljanja pravic intelektualne lastnine so škodljiva za pravilno delovanje notranjega trga in onemogočajo zagotovitev, da bi pravice intelektualne lastnine uživale enako raven varstva v vsej Skupnosti. To stanje ne pospešuje prostega gibanja na notranjem trgu in ne ustvarja spodbudnega okolja za zdravo konkurenco.

(9) Sedanja neskladja vodijo tudi v slabitev materialnega prava intelektualne lastnine in razdrobitev notranjega trga na tem področju. […] Približevanje zakonodaje držav članic na tem področju je zato bistveni predpogoj za ustrezno delovanje notranjega trga.

(10) Cilj te direktive je približevanje zakonodajnih sistemov, da bi zagotovili visoko, enakovredno in homogeno raven varstva na notranjem trgu.

(11) Ta direktiva nima namena vzpostavljati usklajenih pravil za pravosodno sodelovanje, pristojnost, priznavanje in uveljavljanje odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ali se ukvarjati z veljavnim pravom. Obstajajo instrumenti Skupnosti, ki urejajo te zadeve na splošno in so načeloma enako veljavni za intelektualno lastnino."

12 Člen 1 Direktive 2004/48 določa, da se ta direktiva „nanaša na ukrepe, postopke in pravna sredstva, ki so potrebna za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine".

13 Člen 2(1) z naslovom „Področje uporabe" iz poglavja I te direktive določa:

„Brez poseganja v sredstva, ki jih ali jih lahko predvideva zakonodaja Skupnosti ali nacionalna zakonodaja, če so lahko ta sredstva ugodnejša za imetnike pravic, se ukrepi, postopki in pravna sredstva, predvideni v tej direktivi, uporabljajo v skladu s členom 3 za katero koli kršitev pravic intelektualne lastnine, kot je predvidena v pravu Skupnosti in/ali nacionalnem pravu zadevne države članice."

14 Člen 3 z naslovom „Splošne obveznosti" iz poglavja II, oddelek 1, te direktive določa:

„1. Države članice predvidijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, potrebne za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine, ki jih zajema ta direktiva. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so pošteni in pravični in niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi in ne vsebujejo nerazumnih časovnih rokov ali neupravičenih zamud.

2. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so tudi dejanski, sorazmerni in odvračilni in se uporabljajo na tak način, da se izogibajo ustvarjanju ovir za zakonito trgovino in zagotavljajo zaščito pred zlorabo."

15 Člen 14 Direktive 2004/48 z naslovom „Stroški" določa:

„Države članice zagotovijo, da razumne in sorazmerne pravne stroške in druge izdatke stranke, ki dobi pravdo, praviloma plača stranka, ki pravdo izgubi, razen če to ne bi bilo pravično."

Nacionalni ureditvi

Nemška ureditev

16 Člena 890 in 891 nemškega zakonika o civilnem postopku (Zivilprozessordnung, v nadaljevanju: ZPO) določata:

„*Člen 890*

Prisilna izvršitev opustitve in dopustitve

1. Če dolžnik ne izpolni obveznosti opustitve ali obveznosti dopustitve dejanja, mu sodišče prve stopnje na zahtevo upnika naloži civilno globo in, če te ni mogoče

izterjati, zaporno kazen ali zaporno kazen največ šestih mesecev. Posamezna civilna globa je omejena na 250.000 EUR, zaporna kazen pa skupaj na dve leti.

2. Pred obsodbo mora biti izdano opozorilo o zagroženi kazni, ki ga na zahtevo izda sodišče prve stopnje, če ga ne vsebuje že sodba, s katero je bila izrečena obveznost.

3. Dolžniku je lahko na zahtevo upnika naložena tudi položitev varščine za vsako poznejšo škodo, ki v določenem času nastane zaradi kakršne koli druge kršitve.

Člen 891

Postopek, zaslišanje dolžnika, določitev stroškov

Odločitve na podlagi členov od 877 do 890 se sprejmejo s sklepom. Dolžnik je predhodno zaslišan. […]“

Nizozemska ureditev

17 Iz spisa izhaja, da je Kraljevina Nizozemska člen 14 Direktive 2004/48 v notranji pravni red prenesla s členom 1019h nizozemskega zakonika o civilnem postopku (Wetboek van burgerlijke rechtsvordering). Po besedah predložitvenega sodišča ta določba

v zadevah, na katere se nanaša ta direktiva, omogoča naložitev višjih stroškov kot pri običajnih naložitvah plačila stroškov.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

18 Landgericht Düsseldorf je na podlagi pritožbe, ki jo je pri njem vložila družba Bayer iz naslova kršitve patenta v okviru postopka za izdajo začasne odredbe, s sklepom z dne 19. decembra 2005 družbi Realchemie zaradi kršitve patenta prepovedalo uvoz, posedovanje in trženje nekaterih pesticidov v Nemčiji (v nadaljevanju: temeljni sklep). Za primer nespoštovanja te prepovedi je bila zagrožena denarna kazen. Poleg tega je morala družba Realchemie sporočiti podatke o trgovini z zadevnimi pesticidi, njeno zalogo pa je bilo treba sodno zapleniti. S temeljnim sklepom je Landgericht Düsseldorf družbi Realchemie naložilo plačilo stroškov.

19 Na podlagi odločitve o naložitvi stroškov v temeljnem sklepu je Landgericht Düsseldorf s sklepom o stroških z dne 29. avgusta 2006 obračunalo stroške na 7829,60 EUR.

20 Poleg tega je Landgericht Düsseldorf s sklepom z dne 17. avgusta 2006, sprejetim v skladu s členom 890 ZPO, družbi Realchemie naložilo globo („Ordnungsgeld“) 20.000,00 EUR, ki jo je treba plačati na račun sodišča Landgericht Düsseldorf zaradi kršitve prepovedi, izrečene v temeljnem sklepu (v nadaljevanju: sklep o naložitvi globe), in naložilo družbi Realchemie stroške tega postopka za naložitev globe.

21 Na podlagi odločitve o naložitvi stroškov v sklepu o naložitvi globe je Landgericht Düsseldorf s sklepom o stroških z dne 19. septembra 2006 obračunalo stroške na 898,60 EUR.

22 V nadaljevanju je Landgericht Düsseldorf s sklepom z dne 6. oktobra 2006 družbi Realchemie naložilo periodično denarno kazen („Zwangsgeld“, člen 888 ZPO) v višini 15.000 EUR (v nadaljevanju: sklep o naložitvi periodične denarne kazni), da bi jo prisililo k posredovanju podatkov o trgovini z zadevnimi pesticidi, prav tako pa ji je naložilo stroške tega postopka za naložitev periodične denarne kazni.

23 Na podlagi odločitve o naložitvi periodične denarne kazni v sklepu o naložitvi periodične denarni kazni je Landgericht Düsseldorf s sklepom o stroških z dne 11. novembra 2006 obračunalo stroške na 852,40 EUR skupaj z obrestmi.

24 Vseh teh šest odločb, ki jih je sprejelo Landgericht Düsseldorf, je bilo družbi Realchemie vročenih nekaj dni po tem, ko so bile izdane.

25 Družba Bayer je 6. aprila 2007 pri sodniku za izdajo začasnih odredb pri Rechtbank 's-Hertogenbosch (Nizozemska) vložila predlog, da bi vseh šest sodnih odločb, ki jih je izdalo Landgericht Düsseldorf, razglasil za izvršljive na Nizozemskem.

26 S sklepom z dne 10. aprila 2007 je sodnik za izdajo začasnih odredb pri Rechtbank 's-Hertogenbosch ugodil predlogu družbe Bayer, da se vseh šest odločb, ki jih je izdalo Landgericht Düsseldorf, v skladu z Uredbo št. 44/2001 razglasi za izvršljive na Nizozemskem.

27 Družba Realchemie je 14. junija 2007 pri Rechtbank 's-Hertogenbosch vložila pravno sredstvo iz člena 43 Uredbe št. 44/2001 zoper sklep z dne 10. aprila 2007 in predlagala razveljavitev tega sklepa ter zavrnitev predloga za razglasitev izvršljivosti, ki ga je vložila družba Bayer.

28 Sklicevala se je na razlog za zavrnitev priznanja v skladu s členom 34, začetek in točka 2, Uredbe št. 44/2001 in v bistvu navedla, da se temeljni sklep, sklep o naložitvi globe in sklep o naložitvi periodične denarne kazni ne morejo priznati in izvršiti v drugi državi članici, ker so bili izdani, ne da bi bila družba Realchemie obveščena o začetku postopka in ustne obravnave sploh ni bilo, ter da trije sklepi o stroških tudi ne morejo biti priznani in izvršeni, ker so sestavni del treh zgoraj navedenih sklepov.

29 S sklepom z dne 26. februarja 2008 je Rechtbank 's-Hertogenbosch zavrnilo to pravno sredstvo kot neutemeljeno in potrdilo sklep z dne 10. aprila 2007. Presodilo je, da sklepi, ki jih je izdalo Landgericht Düsseldorf, tudi če so bili izdani *ex parte*, spadajo med sodne odločbe iz člena 32 Uredbe št. 44/2001, zato jih je mogoče izvršiti na Nizozemskem.

30 Glede predloga družbe Realchemie, da naj se zahteva družbe Bayer za izvršitev sklepa o naložitvi globe razglasi za nedopustno, je Rechtbank 's-Hertogenbosch presodilo, da to, da se s tem sklepom nalaga, da mora družba Realchemie plačati globo 20.000 EUR na račun Landgericht Düsseldorf, v ničemer ne spreminja dejstva, da ima družba Bayer pravico in interes, da družba Realchemie dejansko nakaže na račun sodišča to globo, ki služi kot prisila za spoštovanje temeljnega sklepa, in da zato zahteva izvršitev tega sklepa na Nizozemskem.

31 Rechtbank 's-Hertogenbosch je družbi Realchemie naložilo plačilo stroškov postopka s pravnim sredstvom.

32 To sodišče je stroške obračunalo kot običajno, in ne – kot je predlagala družba Bayer – na podlagi člena 1019h nizozemskega zakonika o pravdnem postopku.

33 Družba Realchemie je zoper sklep z dne 26. februarja 2008 pri Rechtbank 's-Hertogenbosch vložila kasacijsko pritožbo. Družba Bayer je predlagala zavrnitev kasacijske pritožbe in je vložila nasprotno pritožbo.

34 V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba pojem ‚civilne in gospodarske zadeve' iz člena 1 Uredbe [št. 44/2001] razlagati tako, da se [navedena] uredba uporablja tudi za priznanje in izvršitev odločbe o naložitvi plačila globe na podlagi člena 890 [ZPO]?

2. Ali je treba člen 14 Direktive [2004/48] razlagati tako, da se uporablja tudi za izvršilni postopek v zvezi z:

a) odločbo, izdano v drugi državi članici, glede kršitve pravice intelektualne lastnine;

b) odločbo, izdano v drugi državi članici, s katero je naložena periodična denarna kazen ali globa zaradi ravnanja v nasprotju s prepovedjo kršitve pravice intelektualne lastnine;

c) odločbami o stroških, ki so izdane v drugi državi članici in temeljijo na odločbah iz točk a) in b)?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

35 V prvem vprašanju predložitveno sodišče v bistvu sprašuje Sodišče, ali sklep, s katerim je naložena globa v skladu z nacionalno določbo, kot je člen 890 ZPO, spada na področje uporabe Uredbe št. 44/2001, kot je opredeljeno v členu 1 te uredbe.

36 Hoge Raad der Nederlanden ugotavlja, da ti dvomi izhajajo iz več dejavnikov. Prvič, po mnenju tega sodišča gre za globo, ki sankcionira kršitev sodne prepovedi, ki jo je na predlog zasebne stranke naložilo sodišče, do katere pa nikakor ni upravičena družba Bayer, ampak država Nemčija. Drugič, globa naj se ne bi izterjala na predlog zasebne stranke ali v njenem imenu, ampak po uradni dolžnosti. In nazadnje, dejansko izterjavo naj bi opravili organi nemškega sodišča.

37 Glede na te dejavnike nizozemska vlada meni, da odločitev nemškega sodišča, da družbi Realchemie naloži plačilo globe, ne izhaja iz področja uporabe Uredbe št. 44/2001, saj ima javnopravno naravo. Nemška vlada in Evropska komisija pa menita, da ta odločitev vsekakor spada na področje uporabe Uredbe št. 44/2001, saj spor o glavni stvari, na katerega se nanaša, spada med civilne in gospodarske zadeve, kot jih opredeljuje ta uredba.

38 Uvodoma je treba opozoriti, da ker Uredba št. 44/2001 v odnosih med državami članicami, razen Kraljevine Danske, zdaj nadomešča Bruseljsko konvencijo, velja razlaga, ki jo je Sodišče sprejelo v zvezi s to konvencijo, tudi za navedeno uredbo, kadar je mogoče ugotoviti, da so njene določbe in določbe Bruseljske konvencije enakovredne (glej zlasti sodbo z dne 10. septembra 2009 v zadevi German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, ZOdl., str. I-8421, točka 27 in navedena sodna praksa). Poleg tega iz uvodne izjave 19 Uredbe št. 44/2001 izhaja, da je treba zagotoviti kontinuiteto v razlagi med Bruseljsko konvencijo in to uredbo.

39 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je področje uporabe Uredbe št. 44/2001, enako kot področje uporabe Bruseljske konvencije, omejeno na pojem „civilne in gospodarske zadeve“. To področje uporabe je določeno v glavnem zaradi dejstev, ki določajo naravo pravnih razmerij med strankama ali zaradi predmeta spora (glej v tem smislu zlasti sodbo z dne 28. aprila 2009 v zadevi Apostolides, C-420/07, ZOdl., str. I-3571, točke 42, 45 in 46 ter navedena sodna praksa).

40 Sodišče glede začasnih ukrepov meni, da se to, ali spadajo na področje uporabe Bruseljske konvencije, ne določi na podlagi njihove narave, ampak na podlagi narave pravic, ki jih ščitijo (glej zlasti sodbi z dne 27. marca 1979 v zadevi de Cavel, 143/78, Recueil, str. 1055, točka 8, in z dne 17. novembra 1998 v zadevi Van Uden, C-391/95, Recueil, str. I-7091, točka 33).

41 V obravnavanem primeru pa, čeprav ima v skladu s členom 890 ZPO zadevna globa kaznovalni učinek in je v obrazložitvi sklepa o naložitvi globe izrecno navedena kazenska narava te globe, je res tudi, da gre v tej zadevi za spor med dvema zasebnima strankama, katerega predmet je razglasitev izvršljivosti na Nizozemskem šestih odločb, ki jih je izdalo Landgericht Düsseldorf, s katerimi je to sodišče, ko je odločalo o tožbi družbe Bayer zaradi kršitve patenta, prepovedalo družbi Realchemie uvoz, posedovanje in trženje določenih pesticidov v Nemčiji. Namen te tožbe je varstvo zasebnih pravic in ne predpostavlja se, da ena od strank v postopku izvaja prerogative javne oblasti. Z drugimi besedami, obstoječe pravno razmerje med družbama Bayer in Realchemie je treba opredeliti kot „pravno razmerje zasebnega prava" in torej spada v pojem „civilne in gospodarske zadeve" v smislu Uredbe št. 44/2001.

42 Iz predložitvene odločbe res izhaja, da se globa, ki je bila s sklepom Landgericht Düsseldorf naložena družbi Realchemie v skladu s členom 890 ZPO, v primeru izvršbe ne plača zasebni stranki, ampak državi Nemčiji, da se globa ne izterja na predlog zasebne stranke ali v njenem imenu, ampak po uradni dolžnosti, in da dejansko izterjavo opravijo organi nemškega sodišča. Teh specifičnosti nemškega izvršilnega postopka pa vseeno ni mogoče obravnavati kot odločilne za naravo izpolnitvenega zahtevka. Narava tega zahtevka je namreč odvisna od narave subjektivne pravice, zaradi kršitve katere je bila naložena izvršitev, in sicer gre v obravnavanem primeru za pravico družbe Bayer do izključnega izkoriščanja s patentom zaščitenega izuma, ki nedvomno spada med civilne in gospodarske zadeve v smislu člena 1 Uredbe št. 44/2001.

43 Nazadnje je treba glede vprašanja, ki ga je postavila nizozemska vlada, in sicer v skladu s katerimi pravili postopka mora nacionalno sodišče izvršiti zadevne odločbe v postopku v glavni stvari, ugotoviti, da predložitveno sodišče glede tega ni postavilo vprašanja. Zato o tem ni treba odločati.

44 Glede na navedeno je treba torej na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba pojem „civilne in gospodarske zadeve“ iz člena 1 Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da se ta uredba uporablja za priznanje in izvršitev odločbe sodišča, s katero je bila naložena globa, zato da bi se spoštovala sodna odločba, izdana na področju civilnih in gospodarskih zadev.

Drugo vprašanje

45 Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem, postavljenim Sodišču, v bistvu izvedeti, ali stroške, povezane s postopkom razglasitve izvršljivosti, sproženim na Nizozemskem, v katerem se zahteva priznanje in izvršitev šestih sodnih odločb, izdanih v Nemčiji v okviru spora glede spoštovanja pravic intelektualne lastnine, ureja člen 14 Direktive 2004/48, v skladu s katerim morajo države članice zagotoviti, da sodne stroške stranke, ki je dobila pravdo, praviloma plača neuspela stranka.

46 Spomniti je treba, da se Direktiva 2004/48 v skladu s členom 1 nanaša na ukrepe, postopke in pravna sredstva, ki so potrebna za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine. Poleg tega člen 2(1) te direktive določa, da se ti ukrepi, postopki in pravna sredstva v skladu s členom 3 te direktive uporabljajo za katero koli kršitev pravic intelektualne lastnine, ki so med drugim predvidene v nacionalnem pravu zadevne države članice. Področje uporabe Direktive 2004/48 torej načeloma lahko zajema postopek razglasitve izvršljivosti.

47 Povedati je treba tudi, da je v uvodnih izjavah 10 in 11 Direktive 2004/48 navedeno, da je cilj te direktive približevanje zakonodajnih sistemov držav članic, da bi se zagotovili

visoko, enakovredno in homogeno raven varstva intelektualne lastnine na notranjem trgu, in da ta direktiva nima namena vzpostavljati usklajenih pravil za pravosodno sodelovanje, pristojnost, priznavanje in uveljavljanje odločb v civilnih in gospodarskih zadevah ali se ukvarjati z veljavnim pravom. Poleg tega so, kot poudarja drugi stavek te uvodne izjave 11, instrumenti Skupnosti, ki urejajo te zadeve na splošno, načeloma enako veljavni za intelektualno lastnino.

48 Določba iz člena 14 Direktive 2004/48 želi okrepiti raven varstva intelektualne lastnine, s čimer bi se preprečilo to, da bi bila oškodovana stranka odvrnjena od tega, da bi začela sodni postopek za zaščito svojih pravic.

49 Takšna razlaga te določbe, da se lahko uporablja za postopek o razglasitvi izvršljivosti in za odločbe o stroških, ki so s tem povezani, je torej v skladu tako s splošnim ciljem Direktive 2004/48 glede približevanja zakonodajnih sistemov držav članic, da bi zagotovili visoko, enakovredno in homogeno raven varstva intelektualne lastnine, kot s posebnim ciljem te določbe, ki je preprečiti to, da bi bila oškodovana stranka odvrnjena od tega, da začne sodni postopek za zaščito svojih pravic intelektualne lastnine. V skladu s tema ciljema mora kršitelj pravic intelektualne lastnine na splošno v celoti nositi finančne posledice za svoje ravnanje.

50 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da se za stroške, povezane s postopkom za razglasitev izvršljivosti, ki je bil sprožen v državi članici in v katerem se je zahtevalo priznanje in izvršitev odločbe, ki je bila izdana v drugi državi članici v okviru spora glede uveljavljanja pravice intelektualne lastnine, uporablja člen 14 Direktive 2004/48.

Stroški

51 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. **Pojem „civilne in gospodarske zadeve“ iz člena 1 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da se ta uredba uporablja za priznanje in izvršitev odločbe sodišča, s katero je bila naložena globa, zato da bi se spoštovala sodna odločba, izdana na področju civilnih in gospodarskih zadev.**

2. **Za stroške, povezane s postopkom za razglasitev izvršljivosti, ki je bil sprožen v državi članici in v katerem se je zahtevalo priznanje in izvršitev odločbe, ki je bila izdana v drugi državi članici v okviru spora glede uveljavljanja pravice intelektualne lastnine, se uporablja člen 14 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine.**

Podpisi